

Василевич Я. В. – ад'юнкт кафедри спеціальної техніки та оперативно-розшукового документування навчально-наукового інституту № 1 Національної академії внутрішніх справ

ВИЯВЛЕННЯ ТА ДОКУМЕНТУВАННЯ ФАКТУ ПРИВЛАСНЕННЯ ТА РОЗТРАТИ БЮДЖЕТНИХ КОШТІВ

Ефективність протидії злочинам у бюджетній сфері переважно залежить від того, наскільки своєчасно підрозділи Департаменту захисту економіки Національної поліції (ДЗЕ НП) України отримали інформацію щодо їх підготовки і вчинення.

Джерелами інформації про порушення бюджетного законодавства можуть бути повідомлення і відповідні матеріали посадових осіб державних органів, які мають право здійснювати фінансовий контроль за дотриманням бюджетного законодавства. Вони повідомляють про факти, які стають відомі в результаті здійснення контрольних функцій (ревізії, перевірки фінансово-господарської діяльності), а саме:

- звіти про виконання бюджетів;
- кошторис доходів і видатків;
- кредитні угоди, угоди щодо виконання робіт чи надання послуг;
- рішення місцевих органів влади, в яких визначено напрями та порядок використання бюджетних коштів;
- неподаткові платежі, що надходять до місцевих бюджетів за рішенням органу, який прийняв рішення про стягнення платежів;
- угоди органів влади з контролюючими органами;
- матеріали органів фінансового контролю;
- звернення громадян про порушення бюджетних соціальних програм, які полягали в безпосередньому виділенні із відповідних бюджетів пільгових виплат, субсидій, компенсацій;
- повідомлення в ЗМІ про розкрадання бюджетних коштів;
- узагальнення матеріалів кримінальних проваджень;

- звіти фінансових і податкових органів;
- звіти органів, що виконують бюджет;
- звіти Рахункової палати;
- річні звіти Міністерства фінансів України, Державної казначейської служби України тощо.

Джерелом самостійного виявлення може бути також рапорт керівника оперативного підрозділу.

Інформацію про порушення бюджетного законодавства отримують за результатами:

- конфіденційного співробітництва (облік, отримання готівки, зняття в банку, витрачання, перерахування на розрахункові рахунки тощо);

- оперативних розробок в межах справ оперативного обліку чи розслідування кримінальних проваджень за злочинами, пов'язаними з порушенням бюджетного законодавства тощо;

- проведення ініціативного оперативного пошуку підрозділами поліції;

- аналізу інформації, що міститься у соціальних мережах та ЗМІ (місцевих і закордонних);

- діяльності оперативної служби чи інших оперативних, оперативно-технічних підрозділів (дані оперативних установок та розвідувально-пошукових заходів);

- спілкування з представниками громадських організацій та їх активістами, а також з керівниками та співробітниками органів державної влади.

Після цього керівник територіального органу поліції приймає рішення про доцільність виявлення та документування протиправних дій фігурантів шляхом проведення оперативно-розшукових заходів.

На підставі п. 1 ст. 6 Закону України «Про Оперативно-розшукову діяльність» від 18 лютого 1992 р. № 2135-ХІІ, відповідно до ст. 9 цього Закону, виносять постанову про заведення оперативно-розшукової справи.